

VERENIGING TOT BEHOUD VAN HET LINGELANDSCHAP

Postbus 131, 4190 CC Geldermalsen

E-mail: contact@lingelandschap.nl

Website: www.lingelandschap.nl

IBAN: NL33 RABO 0313 1332 12

Projectplan t.b.v. aanvraag bijdrage uit Duurzaamheidsfonds

Aanvrager: Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap

PROJECT: NIEUWE LANDSCHAPSELEMENTEN

Doel van het project “nieuwe landschapselementen” in rivieren gebied

Doel van het project is om er voor te zorgen dat nieuwe landschapselementen aan het landschap worden toegevoegd en bestaande landschapselementen worden versterkt: een herstelplan voor het landschap!

Motivatie:

Sinds de ruilverkaveling is in toenemende mate de verzakelijking van het landschap te zien en zijn heel veel kleinschalige landschapselementen verloren gegaan. En dat proces gaat door. Denk daarbij aan landschapselementen zoals de begroeiing met struiken, hagen, linten met bomen. We weten allemaal dat met het verdwijnen van deze landschapselementen de biodiversiteit nadelig wordt beïnvloed. Als VBL dromen we van een landschap waarin opnieuw kleine landschapselementen een plek krijgen, waar linten met bomen en struiken het landschap verrijken en de biodiversiteit verbeterd wordt.

We weten ook dat in vele beleidstukken hier aandacht voor is (zie ook LOP West Betuwe). Maar tot nu toe blijft het bij woorden. Wie zorgt ervoor dat deze plannen ook uitgevoerd gaan worden en dat de achteruitgang van natuur en landschap en halt wordt toegeworpen?

We verwachten veel van onze overheden als het gaat om het beschermen en verbeteren van onze leefomgeving. Maar we kunnen ook als vereniging en bewoners van dit gebied een bijdrage leveren door met allerlei ideeën te komen voor de gewenste verbetering van het landschap. In de Ooijpolder is dat gelukt! Een herstelprogramma waarbij maar liefst dertig kilometer landschapselementen is aangelegd. Zo'n herstelplan zou ook een enorme verbetering kunnen betekenen voor het landschap in de Tielerwaard waarbij het karakteristieke Rivierenlandschap opnieuw versterkt en hersteld kan worden door samen aan de slag te gaan.

Als Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap willen we de handen uit de mouwen steken en daarom komen wij met dit voorstel om een Uitvoeringsplan voor het landschap op te stellen.

Werkwijze:

We willen ons doel bereiken in twee fases; de eerste fase betreft deze aanvraag en heeft tot doel het uitvoeringsplan op te stellen; de tweede fase gaat over de uitvoering, dus realisatie van de nieuwe landschapselementen volgens het uitvoeringsplan, hiervoor zou in 2025 beroep worden gedaan op o.a. het duurzaamheidsfonds.

Uit te voeren activiteiten

Het uitvoeringsplan:

Een uitvoeringsplan zal aan moeten geven waar - waarom - welke landschapselementen toegevoegd of hersteld moeten worden en welk effect je wil bereiken in het landschap en welke verbetering je wil bereiken. Daar heb je een 'ruimtelijke' onderlegger voor nodig in de vorm van een kaart, waarop je een analyse kan baseren waar verbeteringen van het landschap mogelijk zijn. Na deze analyse van de mogelijkheden zal een uitvoeringsplan opgesteld worden.

Uit te voeren activiteiten Fase 1

1. Opstarten organisatie
 - Optuigen van een projectorganisatie (zie verder) en het aanvragen van offertes van landschapsbureau 's.
2. Inventarisatie en onderzoek
 - Verzamelen van alle beleidsplannen, ruimteclaims, initiatieven, ontwikkelingen die invloed hebben op de inrichting van het landschap in de gemeente West Betuwe en omgeving.
 - Vastleggen welke partijen / instanties waarbij betrokken zijn en wie waarvoor verantwoordelijk is.
 - Input van deze partijen welke activiteiten zij ondernemen die invloed hebben op de inrichting van het landschap.
 - In beeld (kaart) en woord (toelichting) om deze invloeden vastleggen.
 - Analyse van de bedreigingen en de kansen.
3. Uitvoeringsplan opstellen
 - Met alle betrokken partijen en instanties bespreken welke conclusies getrokken kunnen worden uit bovenstaande inventarisatie en analyse.
 - Bespreken op welke wijze (welke organisaties en hoe te organiseren) en met welke instrumenten we de gewenste verbeteringen kunnen bewerkstelligen in het landschap.
 - Indienen uitvoeringsplan bij Duurzaamheidsfonds als afronding van dit project en om een vervolg: de daadwerkelijk uitvoering; uit te werken en vast te leggen.

Fase II

4. Nieuwe en/of herstel van landschapselementen in het landschap realiseren
 - Met het Uitvoeringsplan gaan we 'de boer op' om andere instanties enthousiast te maken en om middelen te verkrijgen om daadwerkelijk nieuwe en/of te herstellen landschapselementen aan te gaan leggen. Te denken valt aan subsidiegevers zoals provincie – gemeentes – andere fondsen, organisaties als Nederlands Cultuurlandschap etc.
 - Organisatie optuigen die aan de slag kan gaan om te helpen bij de aanleg en het onderhoud.

De verantwoordelijke organisatie, personen, deelnemers en hoe het project is georganiseerd

VBL is initiatiefnemer en opdrachtgever en zal dit project aansturen vanuit het bestuur aangevuld met deskundige leden.

De projectorganisatie zal bestaan uit:

1. Een werkgroep met (bestuurs-) leden, ambtelijke vertegenwoordiging van West Betuwe en het landschapsbureau.
2. Een overlegstructuur met alle betrokken partijen waar een terugkoppeling van de resultaten zal plaatsvinden.

Waarom het project uitdagend, realistisch en uitvoerbaar is

Uitdagend is het zeker! We gaan met dit Uitvoeringsplan zorgen voor een trendbreuk! We willen de afname van landschapselementen een halt toeroepen en zorgen voor een toename.

Realistisch is het ook! De 'ruimtelijk onderlegger' (kaart) zorgt ervoor dat een goeie afweging gemaakt kan worden waar, welke landschapselementen voor verbetering kunnen zorgen van het landschap zonder andere plannen te dwarsbomen. Samenwerking met andere deskundige partijen is hierbij van groot belang.

Dit project is goed uitvoerbaar omdat het aansluit bij plannen en initiatieven die er al zijn.

Hoe het project duurzame ontwikkeling versnelt en een blijvend effect heeft

Een Uitvoeringsplan zal duidelijk maken waar welke landschapselementen ingezet kunnen worden om de gewenste verbetering van het karakteristieke rivierenlandschap te bewerkstelligen. Met dit plan zal ook de groen – blauwe dooradering ondersteund worden. De landschapselementen kunnen o.a. bestaan uit linten met bomen en struiken die een belangrijke rol spelen bij allerlei ecologische verbindingen waaronder de groen – blauwe dooradering. Ook te denken valt aan groepen bomen met bijbehorende ondergroei van kruiden en struiken. Al deze toevoegingen aan het landschap zullen een belangrijke bijdrage leveren aan de biodiversiteit van het landschap, de leefomgeving en klimaatadaptatie.

Hoe het project zorgt voor verspreiding van resultaten en leeropbrengsten (communicatieplan)

VBL heeft ca 400 leden en heeft al een oproep gedaan aan haar leden om zich aan te melden voor dit project. Via regelmatige nieuwsbrieven aan onze leden, via onze facebook pagina en via persberichten in regionale kranten en artikelen op onze website zullen we, zoals wij dat ook bij andere projecten doen, informatie over dit project verspreiden.

Het uitvoeringsplan zal in een wervende folder opgemaakt en gedrukt worden om het voor alle partijen toegankelijk te maken en om met alle partijen erover te communiceren.

Hoe het project de gemeenschap ten goede komt

Het project in Fase I zal zichtbaar maken welke plannen, voornemens en initiatieven er zijn, zal verhelderend werken, stimulerend en informatief zijn. Dit zal wellicht leiden tot andere inzichten en

dus andere plannen maar ook tot een versterking van deze plannen en initiatieven omdat ze met elkaar in verband worden gebracht.

Met dit Uitvoeringsplan gaan we 'de boer op' om ook medewerking te krijgen van andere overheden, instellingen en bedrijven. VBL neem nu het initiatief maar we kunnen het niet zonder al die anderen zoals grondeigenaren, mede-financierde, beleidsmakers, uitvoerenden. We willen een bredere alliantie optuigen waarbij VBL wel als initiatiefnemer vasthoudt aan deze ingezette koers. Wij denken dat het mogelijk is om andere overheden aan te laten haken vanuit hun eigen plannen/beleid, ook particulieren die iets willen doen. De kracht zit hem vooral in het daadwerkelijk uitvoeren van plannen. Het uitvoeringsplan moet dus kansen op korte termijn opleveren om te laten zien dat we echt iets op korte termijn kunnen realiseren, en plannen die meer tijd vergen. Met dit Uitvoeringsplan willen we vanuit de omgeving van plangebieden inzetten op het mobiliseren van inwoners/ondernemers om via sponsoring of inzet lokale betrokkenheid te krijgen. De realisatie van nieuwe landschapselementen vergt namelijk ook onderhoud op termijn.

In Fase II gaat het voelbaar worden! Het toevoegen van nieuwe landschapselementen zal de leefbaarheid in dit gebied ten goede komen. Het bevordert de kwaliteit van ons leefomgeving, onze gezondheid gaat erop vooruit, ons geluksgevoel verbetert en de (economische) waarde van onze leefomgeving neemt toe. Dit kan alleen al door bijvoorbeeld meer bomen te planten, vanwege hun landschappelijke, ecologische, economische en sociale belang, essentieel zijn voor de biodiversiteit. Ze gaan verdroging tegen, geven verkoeling, vangen CO2 af, vangen fijnstof op, geven beschutting aan mens en dier en verhogen het welzijn. De provincie Gelderland wil de komende jaren een miljoen bomen aanplanten, los van 1700ha extra gemengd bos. Tot nu toe neemt alleen de hectares bos af. Als voorbeeld zien we Spijk waar 538 bomen op de kaplijst staan. Dat is ruim meer dan de helft van de bestaande 840 bomen. Ook in Rumpt staan 680 van de 1300 bomen op de lijst en in Gellicum maar liefst 1052 van de 1366 bomen. Bomen verrijken het leven en zijn van onschatbare waarde. Zij beschermen ons en verdienen ook door ons beschermd te worden.

De planning van de uitvoering en van de te verwachten resultaten

Start project na goedkeuring bijdrage uit Duurzaamheidsfonds: te verwachten ½ september 2024

Inventarisatie en onderzoek

- Oktober / november 2024: alle beleidsplannen, initiatieven etc. in beeld en woord brengen
- Analyse van gegevens: november / december 2024
- Conclusies en aanbevelingen januari 2025

Overleggen:

- 1^e overleg oktober 2024: toelichting projectplan en bespreken werkwijze plus input van partijen.
- 2^e overleg december 2024: 1^e analyse n.a.v. inventarisatie bespreken
- 3^e overleg januari 2024 / februari 2025: conclusies en aanbevelingen bespreken
- 4^e overleg eind maart 2025: bespreken Uitvoeringsplan

Uitvoeringsplan:

- Opstellen Uitvoeringsplan februari/maart 2025

Lingelandschap

- Verwerken alle reacties maart/april 2025
- Eind april vaststellen door bestuur VBL
- Indienen voor ½ mei 2025 van het Uitvoeringsplan bij Duurzaamheidsfonds t.b.v. afronding van de Fase I van dit project.

Doorkijk naar FASE II

- Mei 2025 indienen aanvraag voor een bijdrage uit Duurzaamheidsfonds 2025
- Vanaf mei 2025 Uitvoeringsplan gebruiken om andere partijen ervoor te interesseren en ook om andere financiers te zoeken.
- Vanaf oktober 2025 start uitvoering van de aanleg van een van de landschapselementen.

Versie d.d. 30 oktober 2024 ex. begroting